

Prøvetaking - MRSA(Meticillinresistente gule stafylokokker).

Side 1 av 2

Dokument ID:
I.5.2.6.2.5-2Godkjent dato:
04.09.2025Gyldig til:
04.09.2027Revisjon:
11.03

Foretaksnivå/Virksomhetsstyring/Kvalitet og pasientsikkerhet/Smittevern/Infeksjonskontrollprogram

Undersøkelse

> 12 mnd. siden

Siste 12 mnd.

Alle som har:

Fått påvist MRSA, og ikke har hatt 3 negative prøvesett

Alle som har:

- Fått påvist MRSA (selv om kontrollprøver har vært negative) eller
- Har MRSA-positive i samme husstand eller
- Hatt nærkontakt¹ eller arbeidet i institusjon med MRSA-positive *uten* å bruke beskyttelsesutstyr

Alle som har vært utenfor Norden og der har:

- Vært innlagt eller arbeidet i helseinstitusjon
- Fått *omfattende*² undersøkelse/behandling i helsetjeneste
- Fått tannbehandling
- Oppholdt seg > 2 timer som pårørende/besøkende på sykehus
- Arbeidet som helsearbeider³
- Oppholdt seg i barnehjem, flyktningleir⁴

Alle som har **risikofaktorer; sår-/hudinfeksjon, kroniske hudlidelse eller medisinsk utstyr gjennom hud/slimhinne og har:**

- oppholdt seg sammenhengende i mer enn 6 uker utenfor Norden

Ta MRSA prøve ved innleggelse/ poliklinisk undersøkelse /behandling eller pasientrettet arbeid i sykehus

Forklaring til kriteriene

¹ Med **nær kontakt** menes kontakt som gir begrunnet mistanke om smitte, eksempelvis:

- hatt hudkontakt med kjent MRSA-positiv og en eller begge hadde sår
- flere ganger hatt hudkontakt med kjent MRSA-positiv (selv om begge har hel hud)
- arbeidet med en kjent MRSA-positiv pasient som ikke isoleres (for eksempel i sykehjem eller i hjemmesykepleien)
- arbeidet i eller vært pasient i en helsetjeneste der det pågikk et MRSA-utbrudd

² Med **omfattende** undersøkelse eller behandling menes:

- at undersøkelsen/behandlingen har vært langvarig (flere timer)
- at fremmedlegemer har blitt ført gjennom hud eller slimhinner, eller lagt inn gjennom kroppsåpninger, eksempelvis kirurgiske inngrep, dialyse, innleggelse av venekateter, urinkateter, dren, tube og lignende
- sårbehandling, eksempelvis suturering eller stell av større sår

³ Med **arbeidet som helsearbeider** menes alt pasientrettet arbeid i og utenfor helseinstitusjoner, for eksempel som primærlege, i hjemmetjenesten, i sykehjem eller sykehus, i bistands- eller nødhjelpsarbeid.

⁴ Flere miljøer enn de nevnte kan ha økt forekomst av MRSA. MRSA-prøve tas dersom det fremkommer opplysninger om at pasienten har oppholdt seg i et *miljø der det er økt risiko for å bli smittet* med MRSA. Ny kunnskap kan føre til endringer i hvilke miljøer som nevnes spesifikt i dette kulepunktet.

Fremgangsmåte ved prøvetaking for MRSA

Ta ett prøvesett, det vil si én prøve fra hvert prøvetakssted.

Prøvetaking av pasienter

Prøver tas fra følgende steder:

- ytterst i hvert nesebor (med samme pensel)
- svelg inklusiv tonsiller
- perineum
- sår, eksem, ferske arr eller andre defekter i huden
- innstikksteder for fremmedlegemer
- hvis pasienten har permanent urinveiskateter tas det i tillegg urinprøve

Prøvetaking av personale

Ved forhåndsundersøkelse og smitteoppsporing tas prøver fra følgende steder:

- ytterst i hvert nesebor (med samme pensel)
- svelg inklusiv tonsiller
- sår, eksem, ferske arr eller andre defekter i huden

Ved kontroll etter sanering tas prøvene på samme måte som hos pasienter.

Prøvetakingsutstyr: Pensel for bakteriologisk prøvetaking (lilla Sigma Transwab) og steril 0,9 % NaCl.

Pass på at hele penselen kommer i kontakt med prøvetakingsstedet.

Nese: Fukt penselen i saltvann, prøven tas fra fremre 1/3 del av neseboret, fra overgang mellom hud og slimhinne. Penselen strykes mot innsiden av begge nesevinger 3 ganger.

Svelg: Fukt penselen i saltvann og stryk over ganebue og tonsillene 3 ganger, bruk spatel for å komme ordentlig til.

Perineum: Fukt penselen i saltvann og stryk over huden mellom skjedeinngangen/pungen og endetarmsåpningen.

Hud: Fukt penselen i saltvann, dersom sår, fjern først evt. puss, ta så prøve fra kruster, hudskjell og væskende sårflater, fra kant av sår, perforerte pustler, vesikkelinnhold, sårsekret fra under skorper, o.l. Dersom det er flere sår, skal det tas en prøve fra hvert av dem.

Lenke til skjematisk fremstilling av prøvetaking: [Prøvetaking av MRSA, ESBL og VRE](#)

Merking av prøve

Prøvebeholder og rekvisisjon merkes med navn, fødselsdato, dato for prøvetaking, og fra hvor prøven er tatt. Rekvisisjonen krysses av for "MRSA-screening". Fyll ut feltet Symptomer/problemstilling med indikasjon.

Kostnad ved prøvetaking

Kostnader til prøvetaking for ansatte dekkes av Sørlandet sykehus og belastes avdelingen til den ansatte.

Eksterne referanser

[MRSA-veilederen. Smittevern 16. Folkehelseinstituttet.](#)